

Limburg

Toelichting: de standpunten van de partijen zijn gebaseerd op de provinciale verkiezingsprogramma's, het Kieskompas, het stemgedrag de afgelopen jaren en een enquête van Milieudefensie over megastallen.

Stelling 1: De provincie roept de industriële veehouderij een halt toe

Achtergrond

De industriële veehouderij is slecht voor dier, mens en milieu. Varkens zitten hun hele leven op kale vloeren, kippen zitten opeengepakt, koeien blijven het hele jaar op stal, eenden zitten in schuren zonder zwemwater, konijnen zijn opgesloten in kleine draadgazen kooitjes: in de industriële veehouderij hebben dieren geen gelegenheid hun natuurlijk gedrag te vertonen. Bovendien zijn de dieren vaak zo doorgefokt dat hun lichaam zélf grote welzijnsproblemen veroorzaakt: kippen groeien zo snel dat zij door hun poten zakken en hartproblemen krijgen, varkens worden zo zwaar dat ze moeilijk kunnen lopen, koeien geven zoveel melk dat ze vatbaar zijn voor uierontsteking. Et cetera.

Maar de vee-industrie is niet alleen slecht voor dieren. Om duizenden dieren op een klein oppervlak te kunnen houden, wordt antibioticum gebruikt om uitbraak van ziekten te voorkomen. En dat antibioticumgebruik leidt tot resistentie. Onlangs werd onderzoek openbaar waaruit blijkt dat kippen in toenemende mate resistent raken tegen Ceftiotur. Mensen die de kippen eten, zouden daardoor ook resistent kunnen worden voor antibiotica. Dat kan wanneer zogeheten ESBL-vormende bacteriën worden overgedragen. Die bacteriën maken enzymen die de werking van antibiotica tegengaan. Ook is de veeteelt is een belangrijke factor in de verspreiding van besmettelijke ziekten (SARS, vogelgriep, Q-koorts et cetera).

En dat is nog niet alles. Wereldwijd is de veehouderij verantwoordelijk voor 18% van de broeikasgassen. 59% van al het ijsvrije land wordt gebruikt voor veeproductie – om dieren te laten grazen of om veevoer op te verbouwen. Jaarlijks verdwijnt er een bos ter grootte van Portugal ten behoeve van de veeteelt. Om 1 kg kip te produceren is 3.900 liter water nodig. Gemiddeld kost het twee keer zoveel energie om dierlijke eiwitten te produceren dan plantaardige eiwitten. De veeteelt is verder een belangrijke factor in erosie, bodem- en watervervuiling. Het milieucentrum van de Vrije Universiteit berekende in 2010 dat alleen al de milieukosten van de Nederlandse varkenshouderij jaarlijks minimaal 1,3 miljard euro bedragen – kosten die voor rekening komen van de belastingbetaler.

Standpunt WSPA

Dieren in de veehouderij verdienen de ruimte en omgeving die hen in staat stelt hun natuurlijk gedrag te ontplooiën. Wij pleiten voor een duurzame landbouw: milieuvriendelijk en met respect voor dierenwelzijn en andere sociale waarden. In plaats van een industriële, door multinationals beheerste wijze van voedselproductie (en de daarmee samenhangende consumptie), moeten we toe naar een landbouw op gematigder schaal, primair gebaseerd op lokale toelevering en markten en daarmee bijdragend aan meer zelfvoorzienendheid, autonomie en voedselzekerheid.

CDA

Over het terugdringen van de industriële veehouderij zwijgt het verkiezingsprogramma. Wel meldt de partij het volgende: 'Door ruimte te geven aan nieuwe ontwikkelingen zullen bedrijven meer investeren in de maatregelen die uiteindelijk de overlast grondig verminderen. Uiteindelijk bepaalt de consument deze ontwikkeling.' De partij heeft tegen het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd.

ChristenUnie

In het programma heeft de CU geen aandacht voor dierenwelzijn. De ChristenUnie wil dat de overheid bevordert dat landbouw ook bijdraagt aan het behoud van natuur en landschap. De boer kan zich in zijn bedrijfsvoering mede richten op deze taak. Hierin past een terugdringing van de intensieve veehouderij.

D66

In het programma heeft D66 nauwelijks aandacht voor dierenwelzijn. D66 is tegen het weggagen van agrarische ondernemers. Wel wil D66 de intensieve veehouderij aan voorwaarden binden als het gaat om belasting van de omgeving en dierenwelzijn. De partij heeft voor het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd. Ook heeft de partij moties die beperkingen willen opleggen aan de vee-industrie doorgaans gesteund.

GroenLinks

GroenLinks wil dat landbouwers en tuinders geholpen worden zo veel mogelijk over te stappen op een natuur- en diervriendelijke vorm van boeren, zodat over tien jaar de bio-industrie in Limburg verdwenen is.

De partij heeft voor het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd.

Partij voor de Dieren

Deze partij wil dat er een einde komt aan de vee-industrie en dat de dieren worden gehouden op een wijze die recht doet aan hun natuurlijke gedrag en behoeften.

In hun verkiezingsprogramma stellen zij voor:

- De provincie richt haar beleid op een afname van de veestapel. Er komt een uitbreidingsstop en een vestigingsstop voor de intensieve veehouderij.
- De provincie staat uitbreiding of nieuwe vestigingen van veehouderijen alleen toe als dat geen negatieve effecten heeft voor dier, natuur en milieu.
- De provincie neemt in haar structuurvisie op dat pelsdierhouderijen niet zijn toegestaan.
- De provincie stimuleert de bouw van schuilstallen en boomaanplant in weilanden ter beschutting van vee.
- Koeien wordt ten minste weidegang geboden.
- De provincie grijpt de nieuwe mogelijkheden van Europese landbouwsubsidies aan om initiatieven op het gebied van dierenwelzijn te ondersteunen. De provincie draagt de

mogelijkheden die deze Europese regelingen bieden op het gebied van dierenwelzijn actief uit naar de potentiële gebruikers van de regeling in de agrarische sector

Partij Nieuw Limburg

Partij Nieuw Limburg wil ruimte bieden aan duurzame ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Gekozen zou moeten worden voor een maximum grootte van de bedrijven van 1,5 tot 2,5 ha. Schaalvergroting in de intensieve veehouderij dient een strakke relatie met gezondheid en omgevingswaarden te hebben. Niet alles kan overal. Agrarische ondernemers die zich bovenwettelijk onderscheiden op het gebied van diergezondheid, dierenwelzijn, milieu- en waterbeheer moeten worden beloond. De partij heeft tegen het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd. De Partij Nieuw Limburg heeft de afgelopen vier jaar deel uitgemaakt van de coalitie in Limburg en moties om de intensieve veehouderij aan banden te leggen nooit gesteund.

PvdA

De PvdA stelt in het programma: 'De huidige manier van landbouw bedrijven is nog verre van duurzaam. De intensieve veehouderij botst met de volksgezondheid, het milieu, het dierenwelzijn en de kwaliteit van ons landschap. Door de ligging in de buurt van dorpskernen zijn veel bedrijven beperkt in hun ontplooiingsmogelijkheden. Het maatschappelijke draagvlak voor megabedrijven en varkensflats neemt steeds verder af. De sector zal sneller tegemoet moeten komen aan de eisen die de samenleving stelt aan verantwoorde veehouderij. Dieren mogen niet behandeld worden als industriële producten. Aan een verdere groei van het aantal varkens en kippen in Limburg moet een einde komen. We zullen ons verzetten tegen instroom van buiten de provincie. Er zijn al veel megastallen in Limburg en de schaalvergroting gaat door. Willen we beperkingen opleggen aan megastallen en dat willen we, dan kunnen we dat alleen door net zoals in de provincie Noord-Brabant een maximum te stellen aan de grootte van het bouwblok. Dwz. in de nabijheid van natuurgebieden mogen bouwblokken van intensieve veehouderijen niet worden uitgebreid (stand still). In de landbouwontwikkelingsgebieden wordt de maximale omvang van een bouwblok bepaald op 1,5 hectare, met onder voorwaarden ontheffing tot 2,5 hectare. In die situatie worden er investeringen geëist in versterking van natuur en landschap. In alle gevallen wordt standaard de bepaling opgenomen dat bij verplaatsing of uitbreiding elders bestaande stallen worden gesloopt. Een gezinsbedrijf is de ideale schaalgrootte. Initiatieven om het aandeel biologische landbouw in Limburg te vergroten verdienen alle steun.'

De partij heeft tegen het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd. De PvdA heeft ook tegen een motie gestemd om in navolging van Noord-Brabant een WRO-verordening op te stellen. Zo'n verordening zou een halt kunnen toeroepen aan de vestiging of uitbreiding van megastallen boven een bepaalde grootte.

Ook de motie om – net als in Brabant – een voorbereidingsbesluit intensieve veehouderij te nemen (waardoor bouwaanvragen voor megastallen boven een bepaalde grootte zouden kunnen worden aangehouden) werd door de PvdA verworpen.

PVV

De PVV is voorstander van een geleidelijke afbouw van de bio-industrie. In het programma schrijft de partij: 'Landbouw moet een belangrijke plaats blijven innemen in Limburg. Dit betekent het in stand houden van deze bedrijfstak, een multifunctionele invulling van het landelijk gebied en oog voor de omgevingskwaliteiten. Daarom wil de PVV de agrarische ondernemer positief tegemoet treden en

waar mogelijk faciliteren bij het ondernemerschap, behalve in het geval van voorgenomen megastallen.'

SP

De SP stelt in het programma: 'De landbouw in Limburg wordt kleinschaliger, kwalitatief hoogwaardiger en diervriendelijker. Geen megastallen. De provincie gaat een verbod stellen op de vestiging van megastallen en neemt de gezondheidsrisico's van de (intensieve) landbouw mee in de richtlijnen voor landbouwbedrijven.' De partij heeft voor het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd.

VVD

In het programma heeft de VVD geen aandacht voor dierenwelzijn. De partij stelt: 'Ten aanzien van de varkenshouderij wijzen wij schaalvergroting op bedrijfseconomische gronden niet af. Het kan wat de VVD betreft echter niet zo zijn dat Limburg het toevluchtsoord wordt voor varkens uit Brabant en Gelderland.' De partij heeft tegen het burgerinitiatief 'JA tegen boerenlandbouw, NEE tegen megastallen' gestemd.

50Plus

Dieren en dierenwelzijn behoren niet tot de speerpunten van deze partij. Desgevraagd stelt ze dat nog afgezien van het leed dat dieren wordt aangedaan, er geen landschappelijke, morele of menselijke redenen om megastallen te bouwen. De partij is het eens met de stelling dat het aantal intensieve veehouderijen moet worden teruggebracht.

Stelling 2: De provincie maakt zich sterk voor natuurgebieden

Achtergrond

Van de natuur in Nederland is veel verloren gegaan – en wat er nog is, is vaak versnipperd. Dieren (en planten) kunnen daardoor maar moeilijk overleven: zij zitten vaak gevangen op 'eilandjes' natuur. Door gebieden te vergroten en vooral met elkaar te verbinden kan dit worden voorkomen. Op die manier ontstaat een groot netwerk van natuur waardoor de leefgebieden van dieren enorm uitbreiden. Het plan hiervoor heet 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS). Het huidige kabinet heeft echter een streep door de uitgaven voor de EHS gehaald. Nu komt het op de provincies aan of de natuurdoelstellingen toch nog gehaald kunnen worden.

Standpunt WSPA

De afspraken voor de Ecologische Hoofdstructuur moeten worden nagekomen. Voor de in het wild levende dieren in Nederland is dit van vitaal belang. Er is voor hen al zo weinig ruimte.

CDA

Het CDA belooft dat investeringen om natuurgebieden aaneen te schakelen, waarbij het CDA kansen zal benutten die betaalbaar zijn. Een motie om voltooiing van de EHS veilig te stellen (11 februari 2011) werd niet gesteund door de partij.

ChristenUnie

Wat de CU betreft tornt de provincie niet aan de ambities voor de EHS: een stevige verbinding van natuurgebieden blijft een speerpunt in het natuurbeleid en de EHS moet gerealiseerd worden. Streven is om 80 procent te realiseren voor 2018 en het resterende deel uiterlijk in 2025.

D66

D66 zoekt vooral naar mogelijkheden om natuur te ontwikkelen die de provincie geen (belasting)geld kosten. De partij steunde een motie van om voltooiing van de EHS veilig te stellen.

GroenLinks

GroenLinks houdt vast aan het plan dat de EHS uiterlijk in 2018 klaar is.

Partij voor de Dieren

In het verkiezingsprogramma stelt de PvdD zich op de volgende standpunten:

- De provincie geeft de Ecologische Hoofdstructuur hoge prioriteit en streeft naar realisatie van de EHS in 2018. Alle Natura 2000-gebieden hebben voor 2014 een vastgesteld beheerplan.
- De provincie neemt ontsnipperende maatregelen als natuurgebieden doorsneden worden door wegen en maakt op deze manier de migratie van dieren van het ene gebied naar het andere mogelijk.
- De provincie maakt een ruimtelijke verordening, waarin de bescherming van de EHS, Nationale Landschappen, waterwingebieden en waardevolle cultuurlandschappen helder en transparant is vastgelegd. Er worden grenzen gesteld aan de grootte van agrarische bouwblokken.
- De provincie moet de bescherming van dieren, natuur en milieu prioriteit geven bij beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden en het vergunningverleningbeleid. De provincie geeft voorrang aan het beëindigen van intensieve veehouderij bij kwetsbare natuurgebieden.
- De provincie gaat lichtvervuiling tegen. De provincie verbetert de handhaving van stilte in stiltegebieden.
- De provincie beschouwt agrarisch natuurbeheer niet als vervanging voor natuurgebieden, maar als een aanvulling hierop.

Partij Nieuw Limburg

De PNL is het helemaal eens met de stelling dat de aaneensluiting van natuurgebieden moet doorgaan, ook als de provincie daaraan moet meebetalen.

PvdA

De partij stelt: 'Sinds 1990 wordt aan het tot stand brengen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gewerkt. Daarbij worden natuurgebieden met elkaar verbonden tot één groot netwerk. Het rechtse kabinet bezuinigt drastisch op de ontwikkeling van landschap en natuur. Wij vinden dat we moeten doorgaan met het verbeteren van ons landschap en de kwaliteit van de natuur.' Een motie om voltooiing van de EHS veilig te stellen (11 februari 2011) werd echter niet gesteund door PvdA.

PVV

De PVV stelt: 'Geldverslindende natuur(herstel)projecten die er bovendien toe leiden dat boeren en ondernemers werkeloos worden omdat ze van hun land worden gejaagd kunnen we missen als kiespijn.'

SP

Wat de SP betreft moeten de Limburgse natuurgebieden beschermd worden en - waar mogelijk - uitgebreid. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) tussen Mook en Schinveld is voor 2018 gerealiseerd en de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) wordt de komende jaren verder versterkt en waar mogelijk uitgebreid.

VVD

Voor de VVD is de kern van het provinciale beleid 'ontsnippering' van verschillende natuurgebieden. Daarbij komt wat de liberalen betreft echter minder nadruk te liggen op verwerving van gronden door de overheid. De invulling van het begrip natuur wordt wat de VVD betreft verbreed. Ook om de afname van landbouwarealen en onevenredige prijsdruk te voorkomen, zullen nieuwe combinaties worden gezocht tussen landbouw en natuur. 'Beleefnatuur' en agrarisch en particulier natuurbeheer passen daar nadrukkelijk in. Ook recreatief medegebruik van natuurgebieden wordt positief tegemoet getreden. Een verbreding van het begrip 'natuur' is daarvoor nodig.

50Plus

De Ecologische Hoofdstructuur is geen speerpunt van 50Plus. Volgens de partij is Limburg groen genoeg.